

ETA SIGMA PHI

Fifty-first Annual Latin Translation Contest (2001) Intermediate

To be written as an examination, under supervision, within a maximum of two hours. No dictionary or other help is permitted. As an aid to scoring, please write in ink on every other line of the paper provided. Also, please include the numbers at the beginning of each sentence. The only identification on the contest paper should be your pen name.

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

*In his defense of the poet Archias, Cicero discusses
the value of literature in the shaping of character.*

- (1) Sed pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplorum vetustas: quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet.
- (2) Quam multas nobis imagines – non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum – fortissimorum virorum expressas scriptores et Graeci et Latini reliquerunt? (3) Quas ego mihi semper in administranda re publica proponens animum et mentem meam ipsa cogitatione hominum excellentium conformabam.
- (4) Quaeret quispiam: "Quid? Illi ipsi summi viri, quorum virtutes litteris proditae sunt, istane doctrina, quam tu effers laudibus, eruditi fuerunt?" (5) Difficile est hoc de omnibus confirmare, sed tamen est certe quod respondeam. (6) Ego multos homines excellenti animo ac virtute fuisse, et sine doctrina naturae ipsius habitu prope divino per se ipsos et moderatos et gravis exstitisse, fateor: etiam illud adiungo, saepius ad laudem atque virtutem naturam sine doctrina quam sine natura valuisse doctrinam. (7) Atque idem ego contendo, cum ad naturam eximiam atque inlustrem accesserit ratio quaedam conformatioque doctrinae, tum illud nescio quid praeclarum ac singulare solere exsistere.